

Zwiastujemy wam dobrą nowinę, abyście się odwrócili od tych marnych rzeczy do Boga żywego

Alians Ewangeliczny i nawrócenie

Peter Nicholson

SPIS TREŚCI

- 1 NIE BYŁEM NIEPOŚLUSZNY TEMU WIDZENIU NIEBIESKIEMU
- 2 CHRZEŚCIJANIE EWANGELICZNI POWINNI ZADBAĆ O GŁĘBSZĄ KOMUNIE
- 3 ALIANS EWANGELICZNY PRZEKSZTAŁCA EKUMENIZM
- 4 KODEKS POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCY NAWRÓCENIA
 - 4.1 POZNAJCIE SWOJEGO PRZEDSTAWICIELA
 - 4.2 ALIANS EWANGELICZNY CZĘŚCIĄ APARATU EKUMENICZNEGO
 - 4.3 EWANGELICZNI NA DYWANIE
 - 4.4 CO BĘDZIE W KODEKSIE?
 - 4.4.1 NIE WOLNO WAM EWANGELIZOWAĆ DZIECI
 - 4.5 UMOWA Z MOCĄ WIAŻĄCĄ
- 5 WYBIÓRCZY TŁUMACZE
- 6 PLAN AWARYJNY
- 7 ZWIEDZIONY CZY ZWODZĄCY?
- 8 STO LAT
- 9 WNIOSEK
- 10 O, BY JUŻ WKRÓTCE ROZGORZAŁY
- 11 PRZYPISY KOŃCOWE

1 Nie byłem nieposłuszny temu widzeniu niebieskiemu • [SPIS TREŚCI](#)

Kiedy ludność w Lystrze uznała przybycie Pawła z Barnabą za nawiedzenie bogów Zeusa i Hermesa, przybysze z trudem powstrzymali lud od złożenia im ofiary protestując, że celem ich wizyty było to, „abyście się odwrócili od tych marnych rzeczy do Boga żywego”^{# 1}. Takie właśnie polecenie otrzymał apostoł Paweł od Pana Jezusa Chrystusa: „Aby otworzyć ich oczy, odwrócić od ciemności do światłości i od władzy szatana do Boga, aby dostąpili odpuszczenia grzechów i przez wiarę we mnie współdziału z uświęconymi”^{# 2} i Paweł zwiastował Słowo Boże tak, że wśród jego słuchaczy znaleźli się tacy, o których mógł powiedzieć: „staliście się naśladowcami naszymi i Pana i przyjęliście Słowo” – czasami, jak np. w Tesalonicie: „w wielkim uciśnieniu” – ale także: „z radością Ducha Świętego”^{# 3}.

2 Chrześcijanie ewangeliczni powinni zadbać o głębszą komunie • [SPIS TREŚCI](#)

Zdecydowanie inną postawę ma Alians Ewangeliczny. O serii międzynarodowych konsultacji teologicznych prowadzonych przez Kościół rzymskokatolicki i Światowy Alians Ewangeliczny w latach 1993-2002 napisałem w innym artykule^{# 4}. W raporcie z tych konsultacji czytamy m.in.:

„[...] chrześcijanie katoliccy i chrześcijanie ewangeliczni powinni zadbać o głębszą komunie na tym świecie [...]. Na szczeblu krajowym i regionalnym, Rzymskokatolickie Konferencje Episkopalne i Synody Katolickich Kościołów Wschodnich mogą przystąpić do dialogu z krajowymi i regionalnymi Kościołami ewangelicznymi, aliansami ewangelicznymi i organizacjami ewangelicznymi. Ponadto, biskupi diecezjalni mogą porozumiewać się z regionalnymi przedstawicielami ewangelicznymi, sprawującymi równorzędne funkcje, nawet jeżeli nie są oni biskupami. [...] Chrześcijanie katoliccy i chrześcijanie ewangeliczni dążą do tego, aby nauczyć się miłować wzajemnie w naszych

działaniach ewangelizacyjnych. Są oznaki zbieżności w naszym uczestnictwie w misji Ducha w dzieleniu się dobrą nowiną. Nasze różne tradycje pozwalają dogłębniej zrozumieć treść tego niewyczerpanego źródła. Te spostrzeżenia powinny być zachowane i uwzględnione w dziele ewangelizacji, które podejmujemy, aby w ten sposób wzajemnie się uzupełniać i uznawać w wysiłkach”# 5.

Wobec faktu, że Alians Ewangeliczny w RP wciąż werbuje nowych członków – a w szczególności Kościół Wolnych Chrześcijan – ciągły brak informacji o tych konsultacjach w serwisie internetowym Aliansu Ewangelicznego w RP jest **wyrazem głębokiej nieuczciwości** i takie ukrywanie prawdy przed potencjalnym nowym członkiem nie jest zgodne z duchem zasady realizacji celu działalności Aliansu, o którym czytamy w statucie Aliansu: „Powyższy cel jest realizowany w szczególności poprzez [...] gromadzenie i udostępnianie wszechstronnej informacji wspierającej działalność swoich członków”# 6.

3 Alians Ewangeliczny przekształca ekumenizm • [SPIS TREŚCI](#)

Alians Ewangeliczny w RP jest bardziej szczery odnośnie udziału Światowego Aliansu Ewangelicznego w szczycie zorganizowanym przez Światowe Forum Chrześcijańskie w listopadzie 2007 r.:

„7 listopada br. odbyło się w kenijskiej stolicy Nairobi ekumeniczne spotkanie na szczycie między przedstawicielami Światowej Rady Kościołów (ŚRK) a Światowym Aliansem Ewangelicznym (ŚAE). [...] ŚRK oraz ewangelikalni chcą nie tylko kontynuować dialog teologiczny, ale pragną połączyć również siły w walce o sprawiedliwość, w tym walkę o prawa najsłabszych, pokój na świecie oraz świadomość ekologiczną. Komentatorzy uważają, że największe trudności w dialogu między ewangelikalnymi a ŚRK sprawi zagadnienie różnego pojmowania misji. Liderzy wspólnot nie chcą się jednak zrażać i podkreślają, że

jeszcze 25 lat temu takie spotkanie nie byłoby możliwe”# 7.

Niemniej jednak, wiadomość ta – udostępniona Aliansowi Ewangelicznemu w RP dzięki uprzejmości serwisu internetowego „ekumenia.pl” – pozostaje powściągliwa w porównaniu z wiadomością o szczycie, która znajduje się w angielskojęzycznym serwisie internetowym Światowego Aliansu Ewangelicznego, gdzie czytamy m.in.:

„ *Verbum*

Nr 10, styczeń 2008

Transformacja ekumenizmu? Światowe Forum Chrześcijańskie.

Napisał David Parker, Dyrektor Wykonawczy Komisji Teologicznej Światowego Aliansu Ewangelicznego

Transformacja ekumenizmu jest podtytułem książki wydanej przez Richarda Howella, Sekretarza Generalnego Społeczności Ewangelicznej w Indiach oraz członka Międzynarodowej Rady Światowego Aliansu Ewangelicznego, dla udokumentowania »Światowego Forum Chrześcijańskiego«, uważanego za historyczny w dążeniu do chrześcijańskiej jedności. Ten ruch, zapoczątkowany w latach 90. XX wieku, zrobił ważny krok naprzód w dniach 6 - 9 listopada 2007 r. w Limuru w Kenii, kiedy zorganizowano szczyt, w którym wzięło udział 250 osób z ponad 70 krajów. To jest sprawa ogromnej wagi ponieważ zadaniem Światowego Aliansu Ewangelicznego jest »wspieranie chrześcijańskiej jedności«. Chrześcijanie ewangeliczni odgrywają dotychczas ważną rolę w Światowym Forum Chrześcijańskim. Kościoły zielonoświątkowe także są na pierwszym planie.

Światowe Forum Chrześcijańskie zostało zapoczątkowane ponieważ okazało się, że ogromna liczba chrześcijan z całego świata w ogóle nie była zaangażowana w dotychczasowy ruch ekumeniczny [...].

[...] Tak więc w odważny sposób postanowiono że, aby »ponownie

konfigurować ekumenizm« trzeba podjąć nowe kroki [...].

[...] Celem spotkania w Limuru było zgromadzenie prawdziwie globalnej grupy ludzi (opierając się na wcześniejszych działaniach na szczeblu regionalnym) i stworzenie więzi społeczności w jak największym światowym zakresie. [...]”# 8.

Trudno dostrzec w szczycie lub w działalności Światowego Forum Chrześcijańskiego jakąkolwiek zmianę w założeniach, celach, dążeniach czy postępowaniu ekumenizmu. Prawdziwy przewrót nastąpił jednak w postawie ludzi podających się za chrześcijan ewangelicznych# 9. Ekumenizm przekształca Alians Ewangeliczny.

4 Kodeks postępowania dotyczący nawrócenia • SPIS TREŚCI

Angielskojęzyczny serwis internetowy Światowego Aliansu Ewangelicznego zawiera jeszcze inne informacje, o których Alians Ewangeliczny w RP zaniechał poinformować swoich obecnych oraz potencjalnych członków. Przerazająca dla biblijnie wierzących ludzi jest następująca informacja o przygotowywanym kodeksie postępowania w sprawie nawrócenia:

„Światowy Alians Ewangeliczny bierze udział w ekumenicznych dyskusjach na temat nawrócenia.

Przedstawiciele Światowego Aliansu Ewangelicznego wzięli udział w spotkaniu zorganizowanym przez Światową Radę Kościołów i Kościoła rzymskokatolickiego w celu przedyskutowania pojęcia nawrócenia na poszczególne religie. Przedstawicielami spotkania w Tuluzie we Francji, które odbyło się w dniach od 8 do 12 sierpnia 2007 r., byli: John Langlois (Wyspy Normandzkie), Richard Howell (Indie) i Thomas Schirrmacher (Niemcy). W spotkaniu wzięli udział także przedstawiciele Kościołów zielonoświątkowych a celem tych konsultacji było »opracowanie kodeksu postępowania

dotyczącego nawrócenia, którego treść ma być uzgodniona przez chrześcijan do roku 2010«. Oświadczenie prasowe na temat konsultacji stwierdza, że na wstępnym spotkaniu »uznano wolność religii za «niepodważalne» prawo każdego człowieka w każdym miejscu i jednocześnie podkreślono, że należy wyleczyć ludzi z «obsesji nawracania innych»«.

Spotkanie w Tuluzie było drugą fazą trzyletniego procesu wspólnych opracowań i w przeciwieństwie do poprzedniego spotkania było wewnątrzchrześcijańską dyskusją, która była teologiczną konsultacją na wysokim szczeblu, zatytułowaną: »Ku etycznemu podejściu do nawrócenia: chrześcijańskie świadectwo w świecie różnorodnych religii«. Sekretarz Generalny Światowego Aliansu Ewangelicznego dr Geoff Tunnicliffe »wyraził swoją całkowitą aprobatę« dla zaangażowania Światowego Aliansu Ewangelicznego w proces dotychczas popierany przez Światową Radę Kościołów i Watykan. [...]

Kolejnym krokiem tego wspólnego przedsięwzięcia zapoczątkowanego przez Radę Pontyfikalną Dialogu Między Religiami oraz program dialogu między religiami Światowej Rady Kościołów będzie spotkanie w roku 2008, w czasie którego opracowany zostanie kodeks postępowania, oparty na wnioskach sformułowanych podczas konsultacji w Tuluzie. Przedsięwzięcie zapoczątkowane w maju 2006, w Lariano/Velletri, niedaleko Rzymu, nazywa się: »Refleksje na temat nawrócenia w różnych religiach: od kontrowersji po wspólny kodeks postępowania«^{# 10}.

4.1 Poznajcie swojego przedstawiciela • [SPIS TREŚCI](#)

Spotkanie w Tuluzie odnotowały prawie wszystkie angielskojęzyczne internetowe serwisy ekumeniczne^{# 11}. Kilka z nich powtarza słowa wspomnianego negocjatora Aliansu Ewangelicznego Thomasa Schirmmachera:

„»Ewangeliczni« i »ekumeniczni« chrześcijanie nigdy wcześniej tak mocno nie popierali się wzajemnie w tej sprawie. W ten sposób coś, co było zupełnie niemożliwe 30 lat temu, teraz stało się osiągalne”# 12.

Profesor Schirmacher jest Dyrektorem Międzynarodowego Instytutu dla Wolności Religijnej Światowego Aliansu Ewangelicznego# 13 i jako upoważniony przedstawiciel Światowego Aliansu Ewangelicznego prowadził negocjacje na spotkaniu w imieniu Światowego Aliansu Ewangelicznego oraz organizacji członkowskich łącznie z Aliansem Ewangelicznym w RP# 14. Prof. Schirmacher „stwierdził, że Światowy Alians Ewangeliczny jest gotowy poprzeć kodeks postępowania w sprawie nawrócenia. Dodał, że ewangeliczni i ekumeniczni chrześcijanie podzielają swoje stanowisko w tej sprawie jak nigdy dotąd”# 15.

4.2 Alians Ewangeliczny częścią aparatu ekumenicznego • SPIS TREŚCI

We wstępnym spotkaniu związanym z trzyletnimi badaniami na temat nawrócenia, które zainicjowały Rada Pontyfikalna Dialogu Między Religiami oraz Biuro Światowej Rady Kościołów do spraw Dialogu i Relacji Między Religiami, w maju 2006, w Lariano/Velletri, wzięli udział reprezentanci religii buddyjskiej, muzułmańskiej, żydowskiej i tradycyjnych religii tubylczych oraz delegaci Kościoła rzymskokatolickiego i Światowej Rady Kościołów# 16. W sierpniu 2007 w serii rozmów przyszła kolej na Światowy Alians Ewangeliczny, który tym samym stał się jak nigdy dotąd częścią aparatu ruchu ekumenicznego dążącego do utworzenia jednego światowego kościoła a nawet jednej światowej religii# 17.

4.3 Ewangeliczni na dywanie • SPIS TREŚCI

Serwisy internetowe jednogłośnie mówią, że serię spotkań zorganizowano między innymi w celu wyrażenia zarzutów Kościoła rzymskokatolickiego, Światowej Rady Kościołów oraz

różnych religii dotyczących dużej liczby ich wyznawców, którzy przechodzą na wiarę kościołów ewangelicznych^{# 18}: „Niektórzy wyznawcy ruchu zielonoświątkowego oraz inni ewangeliczni chrześcijanie zostali skrytykowani przez innych chrześcijan i członków innych religii z powodu zaangażowania w agresywne nawracanie. Pojawiły się także napięcia wśród chrześcijańskich denominacji: katolików, protestantów i prawosławnych w kwestii nazywanej »wydzieraniem owiec« i zaangażowania w nawracanie innych wkraczając w obszary geograficzne, które do tej pory były tradycyjnie zdominowane przez jeden kościół”^{# 19}. Jak powiedział Hans Ucko z Biura Światowej Rady Kościołów do spraw Dialogu i Relacji Między Religiami, i jeden z przedstawicieli Światowej Rady Kościołów na spotkaniu w Tuluzie: „W Ameryce Łacińskiej [zagadnienie nawracania] jest źródłem napięć pomiędzy Kościołem rzymskokatolickim a ruchem zielonoświątkowym, podczas gdy w innych regionach kościoły prawosławne często czują, że stanowią cel działań niektórych grup misjonarzy protestanckich”^{# 20}, a inny uczestnik spotkania, Hermen Shastri, Sekretarz Generalny Rady Kościołów Malezji i współmoderator Komisji Wiara i Ustrój Światowej Rady Kościołów powiedział, że „należy powiedzieć kaznodziejom, że żadna religia nie ma monopolu na prawdę i istnieje wiele sposobów znalezienia zbawienia”^{# 21}. Zgadzający się z tym poglądem jest inny z negocjatorów upoważnionych przez Światowy Alians Ewangeliczny i tym samym działających na rzecz Aliansu Ewangelicznego w RP adwokat John Langlois. Serwis internetowy Światowej Rady Kościołów informuje: „Według Johna Langlois, członka Rady Wykonawczej Światowego Aliansu Ewangelicznego, kodeks postępowania powinien wyrażać »skrucę z powodu wyrządzonego zła w przeszłości, aby w ten sposób pokazać, że pokonaliśmy poczucie wyższości w stosunku do innych religii«”^{# 22}.

4.4 Co będzie w kodeksie? • [SPIS TREŚCI](#)

Na spotkaniu w Tuluzie uczestnicy zastanawiali się nad tym, „jak z punktu widzenia chrześcijańskiego mogą wyglądać wspólne normy postępowania w sprawie nawrócenia”^{# 23} i „spotkanie posunęło naprzód opracowanie wspólnego kodeksu postępowania w sprawie nawrócenia. Ostateczne opracowanie ma zostać wydane do roku

2010”# 24.

Jak wyglądać będzie ostateczna wersja kodeksu? Tego jeszcze nie wiemy, ale nie jest trudno się domyśleć. Znamy już treść dokumentu angielskojęzycznego pt. *Raport z serii międzynarodowych konsultacji między Kościołem rzymskokatolickim a Światowym Aliansem Ewangelicznym prowadzonych w latach 1993-2002*# 25. Ale istnieje wiele innych uzgodnień ekumenicznych, których treści wskazują na to, czego można się spodziewać po kodeksie postępowania w sprawie nawrócenia.

W dokumencie pt. *Charta Oecumenica* sygnatariusze zobowiązują się „konsultować nasze plany ewangelizacji z innymi Kościołami i zawierać z nimi porozumienia dotyczące tej kwestii dla uniknięcia szkodliwej konkurencji i niebezpieczeństwa nowych podziałów”# 26. W projekcie tego dokumentu czytamy nawet, że strony zobowiązują się „nie skłaniać ludzi do zmiany przynależności wyznaniowej [...]”# 27. W dokumencie pt. *Wyzwanie prozelityzmu...* czytamy m.in.: „Odrzucamy [...] każdą próbę narzucania innym wiary i praktyk [...]. [...] należy przyjrzeć się niektórym źródłom napięcia w relacjach pomiędzy Kościołami, które mogą prowadzić do prozelityzmu. Jednym z nich jest podtrzymywanie zniekształconego obrazu nauczania czy doktryny innego Kościoła, a nawet atakowanie czy karykaturowanie go: np. potępienie modlitwy za zmarłych, gdyż stanowi ona zaprzeczenie potrzeby przyjęcia Chrystusa jako Pana i Zbawiciela [...]”# 28. W raporcie z dialogu baptystyczno-rzymskokatolickiego czytamy: „Najnowsze tendencje w ruchu ekumenicznym doprowadziły do wzrostu zrozumienia między baptystami i katolikami oraz między nimi a innymi wspólnotami chrześcijańskimi, co może otworzyć drogę do dawania wspólnego świadectwa”# 29.

Niektóre z celów opracowywanego kodeksu z pewnością są szlachetne, jak np. poparcie w rozmowach z ustawodawcami w krajach, których rząd rozważa wprowadzenie zakazu zmiany przynależności religijnej# 30. Problem w tym, że odgrywanie takiej roli w broniении podstawowych praw człowieka będzie możliwe tylko wtedy, gdy Kościoły-sygnatariusze ustalą między sobą własne normy postępowania dotyczące nawrócenia w zapowiadany kodeksie.

4.4.1 Nie wolno wam ewangelizować dzieci • SPIS TREŚCI

Możemy wszyscy napiętnować niewłaściwe metody ewangelizacji stosowane w niektórych kręgach, ale to wszystko zależy od tego, jakie metody uznajemy za właściwe i jakie za niewłaściwe. Wspomniany wyżej dokument opracowany przez Wspólną Grupę Roboczą Światowej Rady Kościołów i Kościoła Rzymskokatolickiego pt. *Wyzwanie prozelityzmu...* wymienia kilka sytuacji, które zdaniem autorów doprowadzają do niewłaściwego nakłaniania ludzi do zmiany przynależności wyznaniowej np.:

„[...] działania prozelickie przynoszą ludziom konkretne korzyści, np. w sytuacjach ubóstwa w wioskach, czy masowej migracji do miast, która najczęściej oznacza poczucie anonimowości czy znalezienie się na marginesie, a niekiedy nawet pozbawienie opieki pastoralnej swojego Kościoła. Wszystko to skłania ludzi do zmiany przynależności kościelnej; [...] działalność niektórych nowych ruchów misyjnych, grup bądź pojedynczych ludzi, zarówno w Kościele, jak i poza nim, zwłaszcza pochodzących z krajów od niedawna uprzemysłowionych, którzy przyjeżdżają często bez zaproszenia ze strony jakiegokolwiek Kościoła i rozpoczynają działalność misyjną pośród miejscowej ludności, współzawodnicząc z Kościołami lokalnymi; [...] oferowanie, w sposób jawny lub ukryty, możliwości kształcenia, opieki zdrowotnej bądź przyciąganie korzyściami materialnymi i finansowymi z intencją zdobycia konwertytów”# 31.

Czy kodeks uzna pomoc udzielaną biednym czy w postaci budowy i prowadzenia szkół i szpitali za przykłady niewłaściwego nakłaniania ludzi do zmiany przynależności wyznaniowej? Czy kodeks zabroni działaczom Kościoła Wolnych Chrześcijan założyć Zbór w miejscowości, w której dotąd nie mieszkali żadni członkowie Kościoła? A jeżeli Czytelnicy są zdania, że lektura powyżej wymienionych dokumentów nie daje im podstaw do zadawania takich pytań, to może wzbudzą w nich niepokój słowa Hansa Ucko z Biura Światowej Rady Kościołów do spraw Dialogu i Relacji Między Religiami, i jednego z przedstawicieli Światowej Rady Kościołów na spotkaniu w Tuluzie, wypowiedziane

w wywiadzie radiowym:

Rebecca Roberts: „Jak więc miałyby wyglądać taki kodeks postępowania?
Jakie moglibyście uzgodnić normy?”

Hans Ucko: „Kodeks mógłby zawierać zasadę, że odcinamy się od
jakiegokolwiek misji, której celem działania są dzieci [...]”# 32.

Racją bytu jednego z członków stowarzyszonych Aliansu Ewangelicznego w RP jest ewangelizacja dzieci i zasiada w Radzie Krajowej Aliansu Ewangelicznego w RP przedstawiciel tej misji. Czy ten Brat kalkuluje, że misji uda się wywalczyć dla siebie prawo do udziału w pracy duszpasterskiej nad harmonijnym rozwojem osobowości dzieci – prawo, którym inni cieszyć się nie będą? A może jeszcze inne względy – ważniejsze niż racja bytu misji – skłaniają tego Brata do udziału w Aliansie Ewangelicznym?

4.5 Umowa z mocą wiążącą • SPIS TREŚCI

Wszystkie zapewnienia, że ani Światowy Alians Ewangeliczny ani Światowa Rada Kościołów nie mają możliwości wyegzekwowania przestrzegania takiego kodeksu postępowania przez swoich członków nie są przekonujące. Kodeks, po uzgodnieniu jego treści przez pełnomocników stron, obowiązywać mocodawców musi, choćby w sensie moralnym. Tony Richie, jeden z przedstawicieli zielonoświątkowych na spotkaniu w Tuluzie, wypowiedział się w tej sprawie o zielonoświątkowcach: „Nie ma nikogo, kto mógłby zmusić ich wszystkich do zrobienia czegokolwiek”, ale dodał, że „wpływ pozytywnego nacisku wywieranego przez własne środowisko może być skuteczny”# 33. Pod tym względem niepokojące są słowa członka Rady Krajowej Aliansu Ewangelicznego w RP Andrzeja Bajeńskiego: „Na wstępie, chciałbym przedstawić krótko środowisko reprezentowane przez Alians Ewangeliczny. [...] W środowiskach ewangelicznych jest również wiele kościołów, które do dziś do Aliansu Ewangelicznego nie przystąpiły, ale dzielają poglądy, prezentowane przez Alians”# 34.

5 Wybiórczy tłumacze • SPIS TREŚCI

Oficjalna strona internetowa Aliansu Ewangelicznego w RP udostępnia wiele różnych artykułów, z których kilka zostało przetłumaczonych z języka angielskiego lub przeredagowanych na podstawie artykułów pierwotnie napisanych w tym języku. Zgodnie z przyjętą normą artykuły te zawierają imię i nazwisko tłumacza, i nie umyka naszej uwadze, że pośród korektorów współpracujących z Aliansem Ewangelicznym w RP przy tłumaczeniu materiału opracowanego przez Alians Ewangeliczny jest Przewodniczący Rady Kościoła Wolnych Chrześcijan Jerzy Karzełek^{# 35}. Z przykrością stwierdzam, że żadnemu z tłumaczy współpracujących z Aliansem Ewangelicznym w RP nie chciało się przetłumaczyć informacji ze strony Światowego Aliansu Ewangelicznego odnośnie kodeksu postępowania w sprawie nawrócenia, a z podwójną przykrością stwierdzam, że tej informacji nie chciało się przetłumaczyć Jerzemu Karzełkowi. Jako Brat, któremu tak bardzo zależy na przystąpieniu Kościoła Wolnych Chrześcijan do Aliansu Ewangelicznego w RP powinien zrobić wszystko, co leży w jego mocy, aby przedstawić Kościołowi Wolnych Chrześcijan pełny i uczciwy obraz Aliansu Ewangelicznego. Natomiast ukrywanie przed Kościołem Wolnych Chrześcijan prawdy o udziale Aliansu Ewangelicznego w ruchu ekumenicznym odbieram jako **wyraz głębokiej nieszczerości i nieuczciwości**^{# 36}.

6 Plan awaryjny • SPIS TREŚCI

W 1999 roku na VII Synodzie Kościoła Wolnych Chrześcijan wniosek o przystąpieniu KWCh do Aliansu Ewangelicznego został odrzucony druzgocącą większością głosów^{# 37}. Wielu Delegatów na IX Synod Kościoła Wolnych Chrześcijan, który się odbył 13 października 2007 r. w Bielsku Białej było więc zasmuconych pomysłem rozważania podobnego wniosku. Po odrzuceniu poprzedniego wniosku Brat Przewodniczący Rady Kościoła nie tylko nie podał się do dymisji, ale także nie podporządkował się wyraźnie deklarowanej woli Delegatów i kontynuował swoje starania poustawiania Kościoła w hierarchiach, w które wejść nie chce, aż na IX Synodzie ponownie wysunął wniosek

o przystąpieniu KWCh do Aliansu Ewangelicznego. Bracia-Delegaci nie podzielili jego entuzjazmu dla tego pomysłu i zrezygnowano z głosowania nad wnioskiem^{# 38}. W takiej sytuacji należałoby podać się ze skutkiem natychmiastowym do dymisji, ale zamiast tego ogłoszono, że podobny wniosek będzie i tak rozważony na przyszłym Synodzie. I na domiar złego, na wspólnym posiedzeniu Rad Kościoła Wolnych Chrześcijan i Kościoła Ewangelicznych Chrześcijan, które odbyło się 11 grudnia 2007 r. w Warszawie, podjęto decyzję o połączeniu dwóch pism kościelnych: „Łaska i Pokój” i „Głos Ewangeliczny”.

Powstaje pytanie: dlaczego wniosku w sprawie połączenia tych dwóch pism nie rozpatrzono na IX Synodzie Kościoła Wolnych Chrześcijan w październiku 2007 r.? Dlaczego wtedy nie mówiono o tym planie otwarcie? Bracia-Delegaci na Zjazd Braci Delegatów i Przełożonych Kościoła Wolnych Chrześcijan, który odbędzie się w Chorzowie 8 marca 2008 r. będą proszeni o potwierdzenie tej decyzji. Jest mi bardzo przykro, że na chwilę muszę przedstawić naszych drogich Braci i drogie Siostry z Kościoła Ewangelicznych Chrześcijan w złym świetle, ale moją prośbą do Braci-Delegatów na Zjazd Braci Delegatów i Przełożonych Kościoła Wolnych Chrześcijan jest, aby zastanowili się nad implikacjami planowanego wspólnego czasopisma a szczególnie wzięli pod uwagę fakt, że Kościół Ewangelicznych Chrześcijan jest członkiem zwyczajnym Aliansu Ewangelicznego w RP.

7 Zwiedziony czy zwodzący? • [SPIS TREŚCI](#)

Niejawnienie pewnych informacji, ukrywanie własnych zamiarów i dążeń, unikanie wytłumaczenia nam, co się dzieje i dlaczego, oraz niedostarczenie biblijnych uzasadnień ze strony tych, którzy uparcie usiłują nas poustawiać w ruchach, strukturach i hierarchiach, w które wejść nie chcemy jest **postępowaniem głęboko nieuczciwym**.

Jako przykład takiego działania przytoczę powstałą niedawno Ewangelikalną Wyższą Szkołę Teologiczną we Wrocławiu. W relacji z Inauguracji szkoły, która odbyła się 11 maja 2007 r. w siedzibie uczelni^{# 39}, widać człowieka w czerwonej piusce^{# 40}

siedzącego w pierwszym rządzie razem z dostojnymi gośćmi. Każdy wiążący całą swoją nadzieję bycia zbawionym z nieskazitelnym życiem Pana Jezusa Chrystusa i Jego raz na zawsze dokonaną zbawczą śmiercią ma prawo zapytać, jakie może być znaczenie dla uczelni obecności tak czcigodnego gościa i **dłaczego uczelnia nie mówi o tym znaczeniu otwarcie?**

Pośród pozostałych uczestników Inauguracji łatwo można rozpoznać kilku braci, m.in. prezbitera Jacka Dudę, Zastępcę Przewodniczącego Rady Kościoła Ewangelicznych Chrześcijan i ówczesnego Zastępcę Przewodniczącego Rady Krajowej Aliansu Ewangelicznego w RP oraz siedzącego obok niego Przewodniczącego Rady Kościoła Wolnych Chrześcijan Jerzego Karzełka. Jestem przekonany, że po obejrzeniu filmu większość członków Kościoła Ewangelicznych Chrześcijan oraz Kościoła Wolnych Chrześcijan będzie głęboko zaniepokojona i uczestnicy, zamiast cieszyć się, że znaleźli się w tak szacownym gronie powinni przedłożyć szczegółowe wyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy. Jerzy Karzełek nie może posłużyć się wytłumaczeniem, które zwykle słyszymy w takich sytuacjach, że powstała sytuacja wynikała z odgórnych nakazów. Przez wiele lat zasiadał w Radzie Biblijnego Seminarium Teologicznego we Wrocławiu^{# 41}, z którego wyrosła uczelnia pod obecną nazwą Ewangelikalnej Wyższej Szkoły Teologicznej. Starania byłego Rektora Biblijnego Seminarium Teologicznego Zygmunta Karela – który w roku 2000 napisał: „Z zadowoleniem i nadzieją patrzę na wspólne wysiłki w poszukiwaniu jedności chrześcijan ewangelikalnych i katolików” i poparł kontynuowania „koniecznych poszukiwań i dążeń ku jedności” z Kościołem rzymskokatolickim^{# 42} – nie mogły się ziścić bez poparcia Rady Seminarium i to, że Jerzy Karzełek jest bezpośrednio współodpowiedzialny za obecny kształt uczelni potwierdzają wypowiedziane w filmie słowa Rektora EWST Wojciecha Szczerby: „Nie byłoby nas tutaj również gdyby nie wieloletnie wsparcie Rady Seminarium – ciała ekumenicznego w swym charakterze”^{# 43}.

W innym artykule napisałem o wykładzie Czesława Bassary z roku 2000 pt. „Czy nadal należy ewangelizować rzymskokatolików?”^{# 44}. Po wykładzie był czas pytań, który zarejestrowano razem z wykładem. W nagraniu można słyszeć następującą wypowiedź Jerzego Karzełka:

„W Polsce sytuacja jest inna, bo my mamy katolików, w Polsce nikt by tego, mam wrażenie, nie podpisał dlatego, że my spotykamy się z rzymskim katolicyzmem w tym, jak on jest, natomiast to powstało na gruncie amerykańskim, gdzie katolicyzm jest mniejszością, i to zdecydowaną mniejszością, i katolicyzm amerykański jest inny, i stąd oni^{# 45} dali się zwieść, dlatego że, dla mnie to jest element zwiedzenia, po prostu ci ludzie, którzy zwiastowali Ewangelię przez dziesiątki lat nagle podpisują dokument, w którym przekreślają wszystko to, w co wierzyli”^{# 46}.

Zachęcam wszystkich do słuchania całego wykładu i do zastanowienia się nad przytoczoną wypowiedzią jako reakcją Jerzego Karzełka na wykład, i w szczególności nad jego posłużeniem się słowami „dali się zwieść” oraz „dla mnie to jest element zwiedzenia”. Wypowiedź pochodzi z roku 2000. Czy mamy zrozumieć, że od tego czasu do teraz Brat Karzełek sam dał się zwieść lub wtedy – i nadal – Brat Karzełek nas zwodzi?^{# 47}

8 Sto lat • SPIS TREŚCI

W roku 2009 Kościół Wolnych Chrześcijan obchodzi stulecie działalności Zborów Braterskich w Polsce. W czerwcu 1999 r., kiedy Kościół Wolnych Chrześcijan obchodził swoje 90-lecie, na szczególnej uroczystości życzenia przekazali m.in. Jacek Duda z Kościoła Ewangelicznych Chrześcijan, Henryk Rother-Sacewicz z Kościoła Zborów Chrystusowych i Edward Czajko z Kościoła Zielonoświątkowego^{# 48}. W świetle triumfalnej uwagi prof. Schirmachera, że stało się coś, co było zupełnie niemożliwe 30 lat temu należy zapytać: na uroczystości 100-lecia kto przekaze Kościołowi Wolnych Chrześcijan życzenia?

9 Wniosek • [SPIS TREŚCI](#)

Niezależnie od tego, jakie ograniczenia Alians Ewangeliczny wprowadzi w sprawie nawrócenia niech wszyscy biblijnie wierzący ludzie pamiętają słowa swojego Mistrza:

„Pójdźcie za mną, a zrobię was rybakami ludzi!”# 49

10 O, by już wkrótce rozgorzały • [SPIS TREŚCI](#)

[Śpiewnik Pielgrzyma nr 82](#) (słowa widoczne w Winampie) • [Nuty](#) (pdf)

11 Przypisy końcowe • SPIS TREŚCI

1. Dz. 14, 15.

2. Dz. 26, 18.

3. I Tes. 1, 6.

4. Zob. w Internecie: <http://othertongues.neostrada.pl/web/art/E421/E421.pdf>, przypis 7, s. 18-20. Wersja angielskojęzyczna raportu z konsultacji jest dostępna na stronie internetowej Światowego Aliansu Ewangelicznego: <http://www.worldevangelicals.org/commissions/tc/koinonias.htm>, dostęp 18 II 2008.

5. Wybrane części raportu tłumaczyli specjalnie dla użytku ludzi rozważających przystąpienie do Aliansu Ewangelicznego w RP Barbara i Peter Nicholson. Zob. w Internecie: <http://othertongues.neostrada.pl/web/art/E421/E421.pdf>, przypis 7, s. 18-20.

6. Zob. w Internecie: <http://www.aliansewangeliczny.pl/statut.php#2>, dostęp 18 II 2008.

7. Zob. na stronie internetowej Aliansu Ewangelicznego w RP: <http://www.aliansewangeliczny.pl/artukul.php?l=174&r=aktual>, dostęp 18 II 2008.

8. Zob. na stronie internetowej Światowego Aliansu Ewangelicznego: http://www.worldevangelicals.org/commissions/tc/t_verbum.htm, dostęp 18 II 2008. Tłumaczyli Barbara i Peter Nicholson. O szczycie w Nairobi-Limuru oraz o udziale Światowego Aliansu Ewangelicznego w Światowym Forum Chrześcijańskim czytamy w serwisie internetowym Światowego Forum Chrześcijańskiego: <http://www.globalchristianforum.org/>, dostęp 18 II 2008. Wykaz uczestników szczytu znajduje się na stronie: <http://www.globalchristianforum.org/participants/>, dostęp

18 II 2008.

9. W fachowym języku teologicznym poprawna nazwa takich ludzi, w zależności od zajmowanego przez nich stanowiska, brzmi: 'neoewangelikał' lub 'postewangelikał'.

10. Zob. na stronie internetowej Światowego Aliansu Ewangelicznego: <http://www.wordevangelicals.org/commissions/theological/tn1007.htm#1>, dostęp 18 II 2008. Tłumaczyli Barbara i Peter Nicholson. Wspomniane oświadczenie prasowe wydane przez Światowy Alians Ewangeliczny znajduje się na stronie: <http://www.wordevangelicals.org/news/view.htm?id=1372>, dostęp 18 II 2008, i jego pełna wersja znajduje się na stronie: <http://www.wordevangelicals.org/news/view.htm?id=1361>, dostęp 18 II 2008. Treść wykładu prof. Schirmachera wygłoszonego na spotkaniu w Tuluzie znajduje się w oświadczeniu wydanym przez Światowy Alians Ewangeliczny, który jest dostępny w serwisie internetowym Światowego Aliansu Ewangelicznego na stronie: <http://www.wordevangelicalalliance.com/news/Conversion.pdf>, dostęp 18 II 2008.

11. Zapis blogowy napisany przez tłumaczkę, która brała udział w spotkaniu znajduje się na stronie: <http://ethical-conversion.blogspot.com/2007/08/weaving-on-way-to-code-on-conversion.html>, dostęp 18 II 2008. Blog związany z tematem spotkania w Tuluzie znajduje się na: <http://ethical-conversion.blogspot.com/>, dostęp 18 II 2008, i skład dokumentów związanych z tematem, z udziałem Richarda Howella i Johna Langlois, znajduje się na: http://conversion-documents.blogspot.com/2007_08_01_archive.html, dostęp 18 II 2008.

12. „»Evangelical« and »ecumenical« Christians have never been as close in this regard as they are today. Thus, something that would not have been possible 30 years ago has become achievable” – zob. w Internecie: <http://www.eni.ch/featured/article.php?id=1118>, dostęp 18 II 2008.

13. Zob. w Internecie: http://www.wordevangelicalalliance.com/commissions/rlc/IIRF_Briefpapier.pdf, dostęp

23 II 2008.

14. Prof. Schirmmacher posiada aż cztery doktoraty (nie wliczając doktoratów *honoris causa*) i jest zaliczony do grona 2000 najbardziej wybitnych intelektualistów XXI wieku ale jest zdania, że „[...] Kościół rzymskokatolicki odstąpił od posługiwania się polityką jako sposobu chronienia i powiększania kościoła [...]” („[...] the Catholic church has moved away from using politics as a means to safeguard or expand the church [...]”) – zob. w Internecie: <http://www.worldevangelicalalliance.com/news/Converson.pdf>, s. 7, 23, dostęp 18 II 2008.

15. „He reported that the WEA was ready to support a code of conduct on conversion. Evangelical and ecumenical Christians have never been as close on this previously, he says” – zob. w Internecie: <http://www.eif-pcusa.org/InterfaithRelations/ReligiousConversion.html>, dostęp 18 II 2008.

16. Zob. w Internecie: <http://www.baptistpress.org/bpnews.asp?id=26698>, dostęp 18 II 2008.

17. Członków Kościoła Wolnych Chrześcijan oraz pokrewnych Kościołów na pewno zainteresuje ostatnio wydana książka Krzysztofa Arciszewskiego, a szczególnie jej drugi rozdział, który wskazuje na ruch ekumeniczny jako jeden z symptomów końca okresu poprzedzającego zabranie Kościoła Jezusa Chrystusa i na „wpływanie ruchów ekumenicznych na zbory Pańskie o charakterze biblijnym, aby włączyły się aktywnie w nurt ekumenizmu światowego. Duch tego świata używa »przybudówek« ekumenicznych, aby uśpić duchową czujność fundamentalnych zborów biblijnych i wciągnąć wierzących w różne alianse i nurty. My wierzący mamy być czujni by nie uwikłać się w jarzmo fałszywego chrześcijaństwa” – Krzysztof Arciszewski, *Dni, które wstrząsną światem*, Warszawa, Kościół Wolnych Chrześcijan w Rzeczypospolitej Polskiej Zbór w Warszawie, 2007, s. 22. Myślę, że wolni chrześcijanie uznają za istotne także uwagi Arcybiskupa Alfonsa Nossola na temat styczniowego Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan: „Z uznaniem spotyka się także to, że od kilku lat Tydzień Modlitw poprzedza

Dzień Judaizmu, a kończy się on Dniem Islamu. To również jest coś wyjątkowego w wymiarach nawet całego Kościoła – że te dwie religie tak ściśle włączyliśmy w kontekst ekumeniczny” – dostępny w Internecie: <http://mblewicki.blog.onet.pl/2.ID285593760.index.html>, dostęp 18 II 2008.

18. Np.: „W spotkaniu w 2006 r. wzięli udział reprezentanci religii buddyjskiej, muzułmańskiej, żydowskiej i tradycyjnych religii tubylczych oraz delegaci Kościoła rzymskokatolickiego i Światowej Rady Kościołów. Spotkanie zorganizowano między innymi w celu wyrażenia zarzutów dotyczących dużej liczby ich wyznawców, którzy przechodzą na wiarę kościołów ewangelicznych” [„That 2006 gathering included representatives of Buddhist, Hindu, Muslim, Jewish and indigenous religious traditions, as well as Roman Catholic and World Council of Churches delegates. The group was convened, at least in part, to address complaints about the number of people in those traditions affiliating themselves with evangelical churches”] – zob. w Internecie: <http://www.baptistpress.org/bpnews.asp?id=26698>, dostęp 18 II 2008.

19. „Some adherents of Pentecostalism, and others within Evangelical Christianity have come in for criticism by other Christians and members of other religions for engaging in aggressive proselytising. Tensions have also arisen among Christian denominations, including Catholics, Protestants and Orthodox, over what has been called »sheep stealing«, or engaging in conversion by encroaching into areas where one church has traditionally dominated” – zob. w Internecie: <http://www.eni.ch/featured/article.php?id=1118>, dostęp 24 II 2008.

20. „In Latin America [this issue] is a source of tension between the Roman Catholic Church and the Pentecostal movement, while in other regions Orthodox churches often feel »targeted« by some Protestant missionary groups” – zob. w Internecie: <http://www.eif-pcusa.org/InterfaithRelations/ReligiousConversion.html>, dostęp 18 II 2008.

21. „Religious preachers need to be told that no religion has monopoly to the truth, that there are many ways to find salvation” – zob. w Internecie:

<http://www.eni.ch/featured/article.php?id=1118>, dostęp 18 II 2008.

22. „According to WEA executive council member John Langlois, the code of conduct should express »repentance for past wrongdoings so as to make clear that the superiority mentality in regard to other religions has been overcome«” – zob. w Internecie: <http://www.oikoumene.org/en/news/news-management/eng/a/article/1722/christian-code-of-conduct.html>, dostęp 18 II 2008.

23. „[...] what a common code of conduct about conversion might look like from a Christian perspective” – zob. w Internecie: <http://www.eif-pcusa.org/InterfaithRelations/ReligiousConversion.html>, dostęp 19 II 2008.

24. „[...] the meeting advanced the mapping out of a common code of conduct on religious conversion. A finalised code is expected by 2010” – zob. w Internecie: <http://www.eni.ch/featured/article.php?id=1118>, dostęp 19 II 2008.

25. Zob. w Internecie: <http://othertongues.neostrada.pl/web/art/E421/E421.pdf>, przypis 7, s. 18-20. Wersja angielskojęzyczna raportu z konsultacji jest dostępna na stronie internetowej Światowego Aliansu Ewangelicznego: <http://www.worldevangelicals.org/commissions/tc/koinonias.htm>, dostęp 19 II 2008.

26. Konferencja Kościołów Europejskich i Rada Konferencji Episkopatów Europy, *Charta Oecumenica. Wytyczne dla rozwoju współpracy Kościołów w Europie (2001)*, „Studia i Dokumenty Ekumeniczne”, 2002, nr 3, s. 161, tłumaczył Karol Karski. Dokument jest dostępny w Internecie: <http://www.luteranie.pl/ekumenia/48/4802.htm>, dostęp 19 II 2008.

Na podobnych założeniach opierają się wszystkie współczesne ewangelizacje ekumeniczne, jak np. organizowana na kwiecień 2008 kampania ewangelizacyjna „ProChrist” – zob. w Internecie: <http://www.prochrist.oaza.pl/index.php?id=wywiad>, dostęp 19 II 2008.

27. Konferencja Kościołów Europejskich i Rada Konferencji Episkopatów Europy, *Charta Oecumenica współpracy między Kościołami w Europie. PROJEKT*, „Studia i Dokumenty Ekumeniczne”, 2000, nr 1, s. 78, tłumaczył Karol Karski. Dokument jest dostępny w Internecie: <http://www.luteranie.pl/ekumenia/45/455.htm>, dostęp 19 II 2008.

28. Wspólna Grupa Robocza Światowej Rady Kościołów i Kościoła Rzymskokatolickiego, *Wyzwanie prozelityzmu a powołanie do wspólnego świadectwa. Dokument studyjny Wspólnej Grupy Roboczej (1995)*, „Studia i Dokumenty Ekumeniczne”, 1996, nr 2, s. 142, 144, tłumaczyła Iga Czackowska.

29. Komisja ds. nauki baptystycznej i stosunków międzykościelnych Światowego Związku Baptystów i watykański Sekretariat ds. Jedności Chrześcijan, *Wezwanie do dawania świadectwa o Chrystusie w dzisiejszym świecie. Raport z międzynarodowych rozmów baptystyczno-rzymskokatolickich (1984-1988)*, „Studia i Dokumenty Ekumeniczne”, 1995, nr 1, s. 62, tłumaczył Karol Karski.

Znamienne jest, że wszystkie te dokumenty powołują się na 17. rozdział *Ewangelii Jana* jako poparcie biblijne dla ich postawy.

30. Najpierw trzeba stworzyć odpowiednią dużą grupę nacisku ze stosownymi strukturami i hierarchiami. A wierzący ludzie zawsze mogli korzystać z możliwości wiary i modlitwy: „Serce króla w ręku Pana jest jak strumienie wód; On je kieruje, dokąd chce” – *Przypowieści Salomona 21, 1*.

31. Wspólna Grupa Robocza Światowej Rady Kościołów i Kościoła Rzymskokatolickiego, *Wyzwanie prozelityzmu a powołanie do wspólnego świadectwa. Dokument studyjny Wspólnej Grupy Roboczej (1995)*, „Studia i Dokumenty Ekumeniczne”, 1996, nr 2, s. 138, 143, tłumaczyła Iga Czackowska.

32. Rebecca Roberts: „So what might a code of conduct look like, what sort of standards would you be able to agree upon?”

Hans Ucko: „Well, it could contain, that we dissociate ourselves from any mission that targets children [...]”.

Nagranie wywiadu jest dostępne w Internecie na adres: <http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=12721952&ft=1&f=1016>, dostęp 19 II 2008. Zapis pochodzi z nagrania w miejscu od 1:48 – 2:00. Inny wywiad radiowy, udzielony przez Tony’ego Richie’a, jednego z przedstawicieli zielonoświątkowych na spotkaniu w Tuluzie, jest dostępny w Internecie na adres: <http://www.podtrac.com/pts/redirect.mp3?http://podcast.ap.org/data/audio/20070816/20070816021939-427.mp3>. Dostęp 19 II 2008.

33. „In regard to Pentecostals, there is »no one who can force all of them to do anything«, Richie said. He suggested, however, that »The power of positive peer pressure can be pretty effective«” – zob. w Internecie: http://religion.info/english/articles/article_334.shtml, dostęp 19 II 2008.

34. Andrzej Bajeński, *Polska w Unii Europejskiej a stosunki wyznaniowe*, dostępne w Internecie w serwisie Aliansu Ewangelicznego w RP: <http://www.aliansewangeliczny.pl/artykul.php?l=49&r=artyk>, dostęp 19 II 2008.

35. Zob. w Internecie na serwerze Aliansu Ewangelicznego w RP: http://www.aliansewangeliczny.pl/tydzien_modlitwy.pdf, dostęp 19 II 2008.

36. Należy zaznaczyć, że jakość tłumaczenia, którą prezentuje serwis internetowy Aliansu Ewangelicznego w RP jest w niektórych miejscach znacznie gorsza niż ta, świadczona przez tłumaczy zawodowych. Z tłumaczenia Waly Jarosz dokumentu pt. *Budapest Perspectives* Czytelnik może odnieść wrażenie, że autorzy dokumentu – i co za tym idzie: Alians Ewangeliczny – walczą na uczelniach teologicznych o wierność wobec Biblii: „Pragniemy też zachęcać do nie zaniedbywania studiów teologicznych, aby w ten

sposób stępić ostrze tych dociekań akademickich, które są przeciwne naszemu przekonaniu o autorytecie Biblii” [*Nadzieja dla Europy – Treść Deklaracji Budapeszteńskiej*, dostępny w Internecie: <http://www.aliansewangeliczny.pl/artukul.php?l=4&r=artyk>, dostęp 19 II 2008]. W oryginalnej wersji angielskojęzycznej czytamy natomiast: „We wish also to encourage continued theological study and cutting edge academic research in line with our convictions about the authority of the Bible” [„Pragniemy zachęcić do dalszych studiów teologicznych oraz do prowadzenia nowatorskich badań naukowych, które są zgodne z naszymi przekonaniem dotyczącymi autorytetu Biblii” – *Budapest Perspectives: Towards an Agenda of Hope for Europe*, dostępny w Internecie: http://www.hfe.org/about/hfe/hope21_perspective.php, dostęp 19 II 2008]. Jak widać, sens oryginału znacznie odbiega od tego, który wynika z wersji polskojęzycznej. Jest to szczególnie istotne wobec faktu, że ugrupowanie, które wydało ten dokument składa się z neoewangelików i postewangelików, i na swojej stronie internetowej w ogóle nie określają, **jakie** mają przekonania dotyczące autorytetu Biblii. W tłumaczeniu czytamy: „Zachęcamy do zakładania i rozwijania się nowych zdrowych zborów”, ale brakuje całego drugiego zdania współrzednego oryginału i w szczególności słowa „postmodern”: „We encourage the initiating and nurturing of healthy new congregations and the development of postmodern churches which reflect the variety of cultures and lifestyles in our societies” [„Zachęcamy do zakładania i wspomagania zdrowych wspólnot oraz do rozwijania wspólnot postmodernistycznych, które odzwierciedlają różnorodne kultury i style życia w naszych społeczeństwach”]. Kolejny problem związany z tym tłumaczeniem dotyczy stosowania przez Tłumaczkę słowa „zbór”, np.: „Ideą byłoby, aby każdy Europejczyk mógł mieć w bliskim zasięgu żywy i odpowiedni kulturowo zbór”. Słowo „zbór” w języku polskim ma ściśle określone skojarzenia ze wspólnotami niekatolickimi, ale słowo użyte w oryginale – „congregation” – może mieć odniesienia do każdej zorganizowanej grupy ludzi, którzy zgromadzają się na spotkaniach o charakterze religijnym. Rzecz w tym, że lektura serwisu internetowego mgliście określonego i ekumenicznie nastawionego ugrupowania „Hope for Europe” daje podstawy do wnioskowania, że zdaniem tego ugrupowania „odpowiednie kulturowo *congregation*” będzie dla większości Polaków zgromadzeniem katolickim.

37. Krótka informacja o Synodzie znajduje się w piśmie Kościoła Wolnych Chrześcijan „Łaska i Pokój”, 1999, nr 10-12, s. 37-38.

38. Reportaż z Synodu, który podpisano do druku, znajduje się w piśmie Kościoła Wolnych Chrześcijan „Łaska i Pokój”, 2007, nr 4, s. 17-18.

39. Film jest dostępny w Internecie na stronie:
http://www.ewst.pl/pl/z_zycia_uczelni/inauguracja, dostęp 19 II 2008.

40. Jest to Jego Eminencja Ksiądz Kardynał dr Henryk Gulbinowicz Arcybiskup Senior Świętego Kościoła Rzymskiego Kardynał-Prezbiter Tytułu Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny *ad Saxa Rubra* – zob. w Internecie:
<http://www.archidiecezja.wroc.pl/gulbinowicz.html>,
http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_Gulbinowicz oraz
http://www.kurialeg.rubikon.pl/zyciorys_kard_gulbinowicza.html, dostęp 19 II 2008.

41. Zob. np. „Słowo Prawdy”, 2001, nr 11, s. 26.

42. Zygmunt P. Karel, *Deklaracja „Dominus Jesus”*. *Aby byli jedno*, „Słowo Prawdy”, 2000, nr 10, s. 13.

43. Zapis pochodzi z filmu w miejscu od 4:14 – 4:21.

44. Zob. w Internecie: <http://othertongues.neostrada.pl/web/art/E421/E421.pdf>, przypis 7, s. 18-21.

45. Tj. ci neoewangeliści, którzy zawarli porozumienie z Kościołem rzymskokatolickim pt. *Ewangeliczni chrześcijanie i chrześcijanie-katolicy razem* – przyp. PN.

46. Nagranie wykładu jest dostępne w Internecie:

<http://othertongues.neostrada.pl/web/art/E421/CB.mp3>. Zapis pochodzi z nagrania w miejscu od 49:10 – 49:47.

47. Innym przykładem ukrywania zamiarów i dążeń jest ciągle milczenie organu Kościoła Chrześcijan Baptystów „Słowa Prawdy” w sprawie udziału profesora Tadeusza Zielińskiego w rozmowach teologicznych z Kościołem rzymskokatolickim, o którym napisałem w innym artykule [artykuł jest dostępny w Internecie na adres: <http://othertongues.neostrada.pl/web/art/M940/M940.pdf>, zob. przypis 111, s. 44-45]. Kolejna runda rozmów odbyła się od 2 do 8 grudnia 2007 r. [zob w Internecie: <http://www.bwanet.org/default.aspx?pid=731>, <http://www.ekumenizm.pl/content/article/20071206215107690.htm>, dostęp 19 II 2008] i informacja o tym mogła się znaleźć w numerze lutowym. Dlaczego redaktorzy „Słowa Prawdy” nie zdobyli się na odrobinę uczciwości i nie poinformowali swoich czytelników o tym wydarzeniu?

48. Zob. „Łaska i Pokój”, 1999, nr 4-6, s. 33.

49. *Mat. 4, 19*, zob. też *Mar. 1, 17*.